

Соломчак Т. Я.

магістрантка

Національний університет «Львівська політехніка»

ІНТЕГРАЦІЯ ERP-РІШЕНЬ ЯК ФАКТОР ЗРОСТАННЯ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Сучасні умови господарювання характеризуються високим рівнем конкуренції, нестабільністю ринкового середовища та швидкими технологічними змінами. Саме тому зростає потреба у впровадженні цифрових інструментів управління, які дозволяють швидко реагувати на зміни внутрішнього та зовнішнього середовища. Одним із таких інструментів є ERP-системи, що забезпечують комплексний контроль та планування діяльності підприємства. Дослідження впливу інтеграції ERP-рішень на рівень рентабельності є актуальним у контексті підвищення ефективності управління та забезпечення сталого розвитку бізнесу.

Рентабельність виступає одним із головних показників результативності господарської діяльності підприємства, що характеризує його здатність забезпечувати прибуток у співвідношенні до витрат. У науковій літературі рентабельність визначається як співвідношення прибутку з понесеними витратами, індикатор ефективності, рівень прибутковості та синтез факторів виробництва і реалізації продукції [2, с. 14]. Вона відображає не лише фінансові результати, а й рівень організації управління ресурсами, ефективність маркетингової політики та виробничих процесів. Зростання рентабельності є наслідком комплексного підвищення ефективності всіх бізнес-процесів – від закупівлі сировини до реалізації продукції. Тому управління рентабельністю потребує інтегрованого підходу, що передбачає використання сучасних цифрових технологій для моніторингу та аналізу показників діяльності підприємства.

ERP-системи – це програмні засоби, що допомагають ефективно використовувати всі ресурси підприємства шляхом автоматизації, обліку та аналізу процесів закупівель, виробництва, реалізації та комунікації з кінцевим споживачем [1, с. 24]. Вона забезпечує створення єдиного інформаційного середовища, у якому всі підрозділи підприємства працюють на основі узгоджених даних. Ключовим принципом ERP є централізований збір даних для широкого розповсюдження, що дозволяє усунути дублювання інформації, підвищити її достовірність та оперативність використання [3]. Такі системи інтегрують фінансовий, виробничий, логістичний, кадровий та маркетинговий облік, забезпечуючи комплексне управління діяльністю підприємства в реальному часі. Внаслідок цього керівництво отримує змогу контролювати витрати, прогнозувати попит, аналізувати фінансові результати й ефективніше розподіляти ресурси.

Інтеграція ERP-рішень є одним із найважливіших чинників підвищення рентабельності підприємства, оскільки безпосередньо впливає на ефективність використання ресурсів, зменшення витрат і підвищення прибутковості. У сучасних умовах цифровізації бізнесу ERP-системи стають базовим елементом управлінської інфраструктури, що забезпечує злагоджену роботу всіх структурних підрозділів. Завдяки впровадженню єдиної інформаційної системи управління всі бізнес-процеси підприємства – від закупівлі сировини до реалізації готової продукції – об'єднуються в єдиному цифровому середовищі. ERP-система створює прозорий інформаційний простір, у якому всі підрозділи мають доступ до актуальних даних, що усуває дублювання інформації, знижує ризики управлінських помилок і сприяє прийняттю оперативних та обґрунтованих рішень. Централізоване управління процесами дає можливість підвищити продуктивність праці, скоротити час на виконання рутинних завдань і забезпечити кращий контроль над фінансовими потоками, що, у свою чергу, створює передумови для стабільного зростання рентабельності.

Завдяки автоматизованому плануванню ресурсів ERP сприяє раціональному розподілу матеріальних, трудових і фінансових ресурсів, мінімізуючи перевитрати та неефективне використання активів. Наприклад, система дозволяє точно прогнозувати потреби у сировині

та матеріалах, запобігаючи надлишковим закупівлям і, відповідно, заморожуванню оборотних коштів. Оптимізація складських запасів та контроль логістичних витрат дають змогу скоротити собівартість продукції, що безпосередньо впливає на показник рентабельності виробництва. Крім того, ERP-рішення інтегрують фінансовий облік із виробничими показниками, дозволяючи керівництву отримувати повну картину діяльності підприємства в реальному часі. Це забезпечує можливість оперативно визначати прибутковість окремих напрямів бізнесу, груп товарів або клієнтських сегментів, а також формувати ефективну стратегію розподілу інвестицій. Для прикладу, у сфері харчової промисловості ERP-системи дозволяють точно відстежувати терміни придатності сировини, планувати обсяги закупівель залежно від сезонності попиту й уникати втрат через псування продукції. Це не лише знижує рівень непродуктивних витрат, а й підвищує якість управління запасами, що позитивно позначається на фінансових результатах. У торгівельних компаніях ERP-рішення забезпечують інтеграцію продажів, логістики та фінансів, що дає змогу швидко реагувати на зміну ринкової кон'юнктури, прогнозувати попит і планувати ефективну політику ціноутворення. Наприклад, впровадження SAP ERP або Microsoft Dynamics 365 дозволяє підприємствам знизити адміністративні витрати на 15-25% завдяки автоматизації бухгалтерського обліку та фінансової звітності, що безпосередньо підвищує показник рентабельності продажів.

Важливою перевагою ERP-систем є можливість здійснення багатовимірного аналізу даних у режимі реального часу. Завдяки інтеграції аналітичних модулів (BI-підсистем) керівники можуть аналізувати ключові показники ефективності, відстежувати тенденції та виявляти неефективні процеси. Це дає змогу оперативно оцінювати вплив управлінських рішень на фінансові результати та своєчасно коригувати стратегію. Наприклад, система може виявити, що певна виробнича лінія працює з перевищенням енергозатрат, що знижує рентабельність продукції, – на основі таких даних можна вжити конкретних заходів для енергозбереження. У сфері послуг ERP допомагає відстежувати завантаження персоналу, продуктивність праці та рівень клієнтського задоволення, дозволяючи визначати оптимальні тарифи та покращувати фінансові результати. Окрім фінансових аспектів, ERP-рішення мають вагомий вплив на нематеріальні складові рентабельності, серед яких – якість управління, швидкість реагування на зміни середовища та рівень клієнтського сервісу. Автоматизація документообігу, інтеграція електронних каналів взаємодії між підрозділами та використання єдиної бази даних знижують ймовірність помилок і забезпечують узгодженість дій усіх ланок підприємства.

Таким чином, інтеграція ERP-рішень є важливим чинником забезпечення сталого економічного розвитку підприємства. Вона сприяє комплексній оптимізації управлінських процесів, підвищенню ефективності використання ресурсів і формуванню прозорої системи контролю фінансових результатів. ERP-системи створюють основу для обґрунтованого прийняття рішень, підвищують точність прогнозування та дозволяють швидко реагувати на зміни ринку. Їх впровадження забезпечує зниження витрат, зростання продуктивності та покращення показників прибутковості. Отже, ERP-технології не лише автоматизують управління, а й стають рушійною силою підвищення рентабельності та конкурентоспроможності підприємства.

Література:

1. Васильченко К. Г., Михайлов В. В. Можливості використання інтегрованих технологій у бізнес-процесах підприємств. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2025. № 4. С. 21-29.
2. Купира М. І., Шевчук О. А. Сучасні тенденції концепту забезпечення фінансової ефективності в системі формування екосистеми стимулювання розвитку підприємницьких структур. *Приазовський економічний вісник*. 2025. № 2(42). С. 10-15.
3. Олешко Т.І., Попик Н. В., Бронський О. В. Характеристика та аналіз модулів ERP-систем. *Економіка та суспільство*. 2025. № 72. URL <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-72-37> (дата звернення 05.10.2025).